

RAS

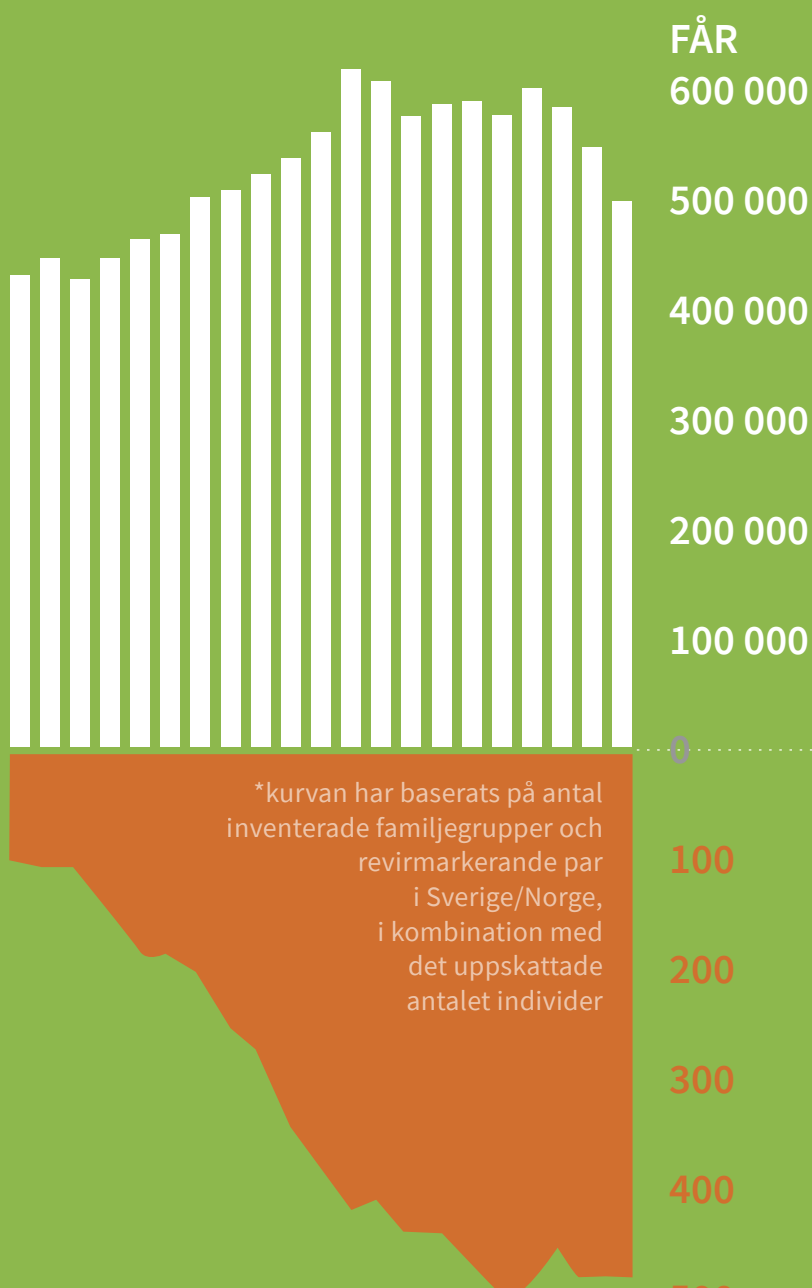
Om rovdjursavvisande stängsel för att skydda får

Siffrorna kommer från SJV, Naturvårdsverket och SLU, och är de som fanns tillgängliga i augusti 2021.

7956

I Sverige finns det idag ca 8000 fårbesättningar

Utveckling 2000–2020
Grafen visar antalet får respektive vargar*

15 298 110 m

Sveriges fårgårdar uppskattas tillsammans ha ca 15 000 km stängsel (30 m/djur)

60,7 milj.

RAS-stängsel har satts upp med hjälp av stöd, till en kostnad av ca 60,7 miljoner kr.

80–200

5-trådigt RAS kostar 80–200 kr/m att sätta upp beroende på typ av staket och markförhållanden.

50

Bidraget är idag 50 kr/meter

10

Att röja bort gräs under ett elstängsel kostar ca 10 kr per meter och år.

1,5 miljarder kr

Att stänga alla fårhagar med RAS skulle kosta ca 1,5 miljarder kr

+ 300 000 000 kr per år i röjning och underhåll

208 kr

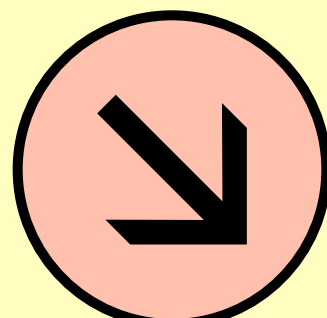
Tillsammans med stängslets värdeminskning blir det 208 kr per kilo lamm- eller fårkött i butik (inkl. moms).

100 milj.

Den totala budgeten för RAS, reglerbar dränering och engångsröjning av betesmark) är ca 100 miljoner kronor.

Det finns nu ca 5 miljoner i en pott hos Jordbruksverket som länsstyrelserna kan avropa pengar ifrån.

Inom den kommande strategiska planen för den gemensamma jordbrukspolitiken sänks enligt Naturvårdsverket sannolikt budgeten till rovdjurs-avvisande stängsel. Samtidigt ökar antalet vargar och utbredningsområdet expanderar söderut till bygder med mer fårhållning.

?

Det finns få vetenskapliga studier som ger vägledning om vilka förebyggande åtgärder som fungerar i praktiken. Vi vet idag inte hur väl investerade de pengar som satsas på RAS är.

BÄST

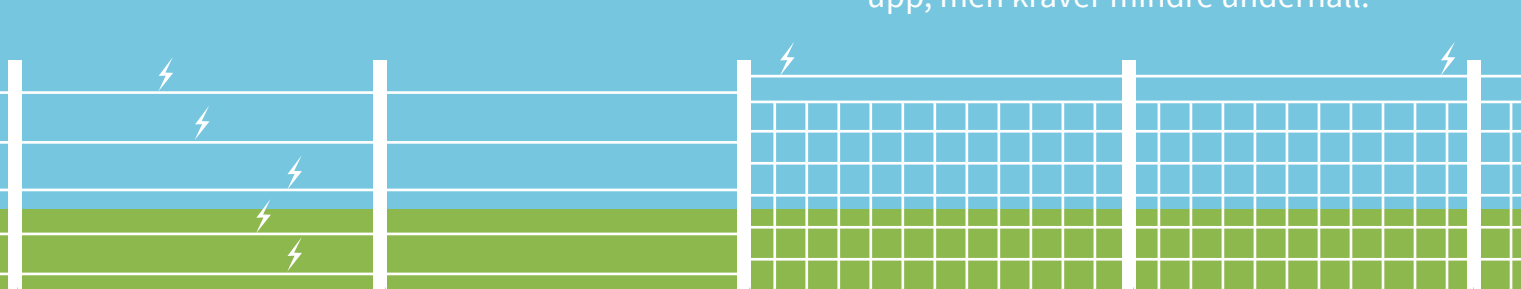
&

SÄMST

+ RAS i bra skick ger ett gott skydd mot varg och björn
+ Bra stängsel för att hålla tamdjuren inne i hagen

- Kostsamt att sätta upp
- Kräver mycket röjning för att gräs inte ska växa upp i staketet och försämra effekten
- Skyddar inte lika bra mot lodjur
- Skyddar inte mot örn
- Verkligheten är att det svårt att hålla ett stängsel i perfekt skick varje betesdag år ut och år in

Nätstängsel med fasta knutar kostar mer att sätta upp, men kräver mindre underhåll.

På grund av den höga kostnaden bör RAS i första hand sättas upp där risken för angrepp är som störst, det vill säga runt fårhagar i vargrevir.

